

هیات منصفه جرائم سیاسی و مطبوعاتی
استان خراسان رضوی

داری مشارکتی

هیات منصفه از نظر تا عمل
با نگاهی به اصل ۱۶۸ قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران

سیدمصطفی شریعتی

عضو هیات منصفه جرائم سیاسی و مطبوعاتی استان خراسان رضوی

(هیات منصفه مطبوعات استان خراسان رضوی)

ویرایش علمی

دکتر سیدحسین وحدتی شبیری

عضو هیات منصفه جرائم سیاسی

و مطبوعاتی استان خراسان رضوی

ریاست دانشگاه علوم اسلامی رضوی

دکتر اسماعیل رحمانی کلاکوب

معاون دادستان عمومی و انقلاب مرکز استان

و سرپرست دادرسی عمومی و انقلاب

ناحیه ۶

دکتر عباس شیخ الاسلامی

سخنگوی هیات منصفه جرائم سیاسی

و مطبوعاتی استان خراسان رضوی

ریاست دانشگاه آزاد اسلامی مشهد (سابق)

سرشناسه	: سیدمصطفی شریعتی ۱۳۵۹
عنوان و پدیدآور	: دادرسی مشارکتی: هیات منصفه از نظر تا عمل با نگاهی به اصل ۱۶۸ قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران / سیدمصطفی شریعتی؛ ویرایش علمی عباس شیخ الاسلامی، اسماعیل رحمانی کلاکوب، سیدحسین وحدتی شبیری
مشخصات نشر	: مؤسسه فرهنگی، هنری و انتشاراتی ضریح آفتاب ۱۴۰۰
مشخصات ظاهری	: ۱۲۰ ص؛ ۱۴/۵×۲۱/۵ س.م.
شابک	: ۹۷۸-۶۰۰-۴۷۶-۵۵۶-۵
وضعیت فهرست نویسی	: قیپا
موضوع	: جرایم سیاسی - ایران
شناسه افزوده	: شیخ الاسلامی، عباس، ۱۳۴۷ - ویراستار / رحمانی کلاکوب، اسماعیل، ۱۳۵۹ - ویراستار / وحدتی شبیری، سیدحسین، ۱۳۴۴ - ویراستار
رده بندی کنگره	: KMH۴۴۱۵
رده بندی دیویی	: ۳۴۵/۵۵۰۲۳۱
شماره کتابشناسی ملی	: ۸۵۴۰۶۵۷

کتابخانه مجله حرائم سیاسی و مطبوعاتی
سازمان خراسان رضوی

نام کتاب دادرسی مشارکتی - با نگاهی به اصل ۱۶۸ قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران
تالیف و گردآوری سیدمصطفی شریعتی
ویرایش علمی دکتر عباس شیخ الاسلامی / دکتر اسماعیل رحمانی کلاکوب
ناشر مؤسسه فرهنگی، هنری و انتشاراتی ضریح آفتاب
طراح و صفحه آرای مؤسسه فرهنگی، هنری و انتشاراتی ضریح آفتاب
نوبت چاپ اول ۱۴۰۰
قطع رقعی
شمارگان ۲۰۰ جلد
قیمت ۵۰۰۰۰ تومان
چاپ قدیمی
شابک ۹۷۸-۶۰۰-۴۷۶-۵۵۶-۵

کلیه حقوق این اثر برای انتشارات ضریح آفتاب محفوظ است

فهرست

۱۱	پیشگفتار.....
۱۳	مقدمه.....
۱۷	فصل اول: هیات منصفه
۱۸	تاریخچه هیات منصفه.....
۱۸	۱- پیشینه هیات منصفه در برخی از کشورها.....
۱۹	۲- تاریخچه هیات منصفه در ایران.....
۲۲	مبنای هیات معصفه در حقوق اسلام.....
۲۵	هیات منصفه در حقوق اساسی تطبیقی.....
۲۹	مشروح مذاکرات مجلس خبرگان قانون اساسی در خصوص اصل ۱۶۸.....
۳۷	فصل دوم: قوانین ومقررات
۳۸	جرایم مطبوعاتی.....
۳۸	انواع جرایم مطبوعاتی.....
۴۰	مسوولیت کیفری دست اندرکاران مطبوعاتی.....
۴۵	قانون مطبوعات
۴۵	فصل اول: تعاریف.....
۴۶	فصل دوم: رسالت مطبوعات.....
۴۶	فصل سوم: حقوق مطبوعات.....
۴۷	فصل چهارم: حدود مطبوعات.....
۴۹	فصل پنجم: شرایط متقاضی و مراحل صدور پروانه.....
۵۹	فصل هفتم - هیات منصفه مطبوعات.....
۶۲	فصل هشتم - موارد متفرقه.....

۶۴	آیین نامه اجرایی قانون مطبوعات
۷۵	قانون جرم سیاسی
۷۸	دستورالعمل رسیدگی به اتهامات مرتکبان جرائم سیاسی
۸۰	قوانین مربوط به هیات منصفه در آیین دادرسی کیفری مصوب ۱۳۹۲
۸۱	آرای دیوان عدالت اداری
۸۵	نظریات مشورتی اداره کل حقوقی قوه قضائیه
۹۲	نتیجه
۹۳	مزایای حضور هیات منصفه در دادرسی
۹۵	پیشنهادات برای تشکیل یک هیئت منصفه کارآمد:
۹۷	فصل سوم: هیات منصفه جرائم سیاسی و مطبوعاتی استان خراسان رضوی
۱۰۰	فرم های اداری هیات منصفه استان خراسان رضوی
۱۰۲	نمونه آرای دیوانعالی کشور
۱۰۷	تقدیر
۱۱۱	هیات منصفه در رسانه ها
۱۱۳	تصاویر
۱۱۷	فهرست منابع

وَالَّذِينَ اسْتَجَابُوا لِرَبِّهِمْ وَأَقَامُوا الصَّلَاةَ وَأَمْرُهُمْ شُورَى بَيْنَهُمْ وَمَا رَزَقْنَاهُمْ يُنْفِقُونَ

شورای ۳۸

و آنان که دعوت پروردگارشان را پاسخ می گویند و نماز برپا داشته اند و کارشان بر پایه مشورت با یکدیگر است و از آنچه به آنها روزی داده ایم انفاق می کنند

پیشگفتار

حمد و سپاس از آن خداوند قادر متعال و پروردگار جهانیان است که عزت، سعادت و رستگاری دنیا و آخرت در سایه معرفت و پرستش او حاصل می شود.

یکی از اصولی که در قرآن کریم و نیز کلام معصومین (ع) و از جمله در کتاب گهربار نهج البلاغه مورد تاکید جدی قرار گرفته است اصل شورا و مشورت است و از اساسی ترین و مهمترین وظائف نظام سیاسی در جوامع مختلف احترام به حقوق و آزادی های فردی و وضع قوانین و مقررات لازم در راستای پر رنگ تر شدن نقش مردم در اداره امور جامعه است و عدم توجه کافی به این مهم در اداره امور جامعه زمینه مناسب را برای ارتکاب اعمال و جرائمی علیه حاکمیت سیاسی جامعه بمنظور اصلاح و یا براندازی آن فراهم می آورد که این اقدامات غالبا از طریق مطبوعات و احزاب و انجمن های سیاسی و اعضاء هواداران انجام می گیرد.

برخی از این اقدامات که توسط مطبوعات صورت می‌گیرد جرائم مطبوعاتی و اعمال و رفتارهای سیاسی که با هدف اصلاح، و یا براندازی نظام سیاسی است جرائم سیاسی نام دارد. و با توجه به این که این جرائم، جرائم خاصی می‌باشد لذا قانونگذار شیوه خاصی در رسیدگی قضائی به این پرونده‌ها در نظر گرفته است و آن اعتبار بخشیدن به دیدگاه و نظر افکار عمومی و حضور نمایندگان جامعه در رسیدگی قضائی است که به هیات منصفه تعبیر می‌شود.

هیات منصفه از یک طرف امکان مشارکت مردم در فرایند دادرسی به ویژه در جرائم سیاسی و مطبوعاتی که جنبه عمومی دارند را فراهم می‌نماید که موجبات دموکراتیزه کردن فرایند دادرسی کیفری می‌گردد و از طرف دیگر استقلال و بیطرفی نهاد رسیدگی کننده را تضمین می‌نماید لذا با توجه به تصویب و ابلاغ قانون جرم سیاسی، هیات منصفه حضور سرنوشت ساز و تعیین کننده در محاکم کیفری و در راستای اجرائی تر کردن اصل ۱۶۸ قانون اساسی خواهد داشت و بی تردید پاسداری و حمایت از اصول قانون اساسی علی الخصوص اصل ۱۶۸ قانون اساسی ارزشمند است و رسالت و وظیفه ای ملی، اسلامی و ضرورتی انکارناپذیر است و می‌سزد همه آنانی که در گرو جمهوریت و اسلامیت ایران عزیز دارند در نگهداشت و نگاهبانی از آنچه برای نیل به آن شهدایی زیادی در مشروطیت ۱۲۸۵، انقلاب ۱۳۵۷ و جنگ تحمیلی ۸ ساله هدیه شده است اهتمام ویژه داشته باشند.